

Gemeenteraad Arnhem

Besluitvormings-/ vergadermodel

6 april 2022

Brandweer

Achtergrondinformatie

- beeldvorming (kijken)
- oordeelsvorming (denken)
- besluitvorming (doen)

Analysemodel – trechtersen – belang beeldvormen

Het BOB-model

Beeldvorming: Wat weten we ervan?

De eerste stap in het besluitvormingsproces is het zich vormen van een beeld van de situatie.

Oordeelsvorming: Wat vinden we ervan?

De tweede stap van het BOB-model draait om het beoorde-
len van opties die op tafel liggen. Deze opties zijn boven ko-
men drijven tijdens de eerste fase.

Het BOB-model toepassen

Beeldvorming

Het doel is om zo veel mogelijk informatie te verzamelen informatie om te komen tot een heldere probleemdefinitie. Deze fase neemt circa 40% van de tijd in beslag. Dit soort vragen komen naar voren:

- Waarover nemen we een besluit?
- Wat is de context?
- Wat weten we?
- Klopt alles wat we (denken te) weten?
- Wat weten we niet?
- Welke personen en factoren spelen mee? factoren
- Wat zijn onze mogelijkheden en middelen?
- Wanneer moeten we een besluit hebben genomen?
- Hebben we die informatie echt nodig om tot een goed besluit te komen?
- Hoe gaan we de ontbrekende informatie verzamelen?

Vergadermethodiek

- rondje maken;
- brainstorm; brainstorm
- doorvragen ter verduidelijking;
- mindmap; mindmap
- géén discussie.

Resultaat

- Iedereen heeft hetzelfde beeld voor ogen.
- Actieplan om aan informatie te komen. Deze stap lijkt uitgebreid en tijdrovend maar is cruciaal, omdat u zonder deze informatie geen goede oplossing kunt bedenken.

Gemeenten: B O B

Beeldvorming

Vragen, luisteren, lezen.

Oordeelsvorming

Uitwisselen argumenten met voorlopige standpuntbepaling, elkaar proberen te overtuigen en onderhandelen

Besluitvorming

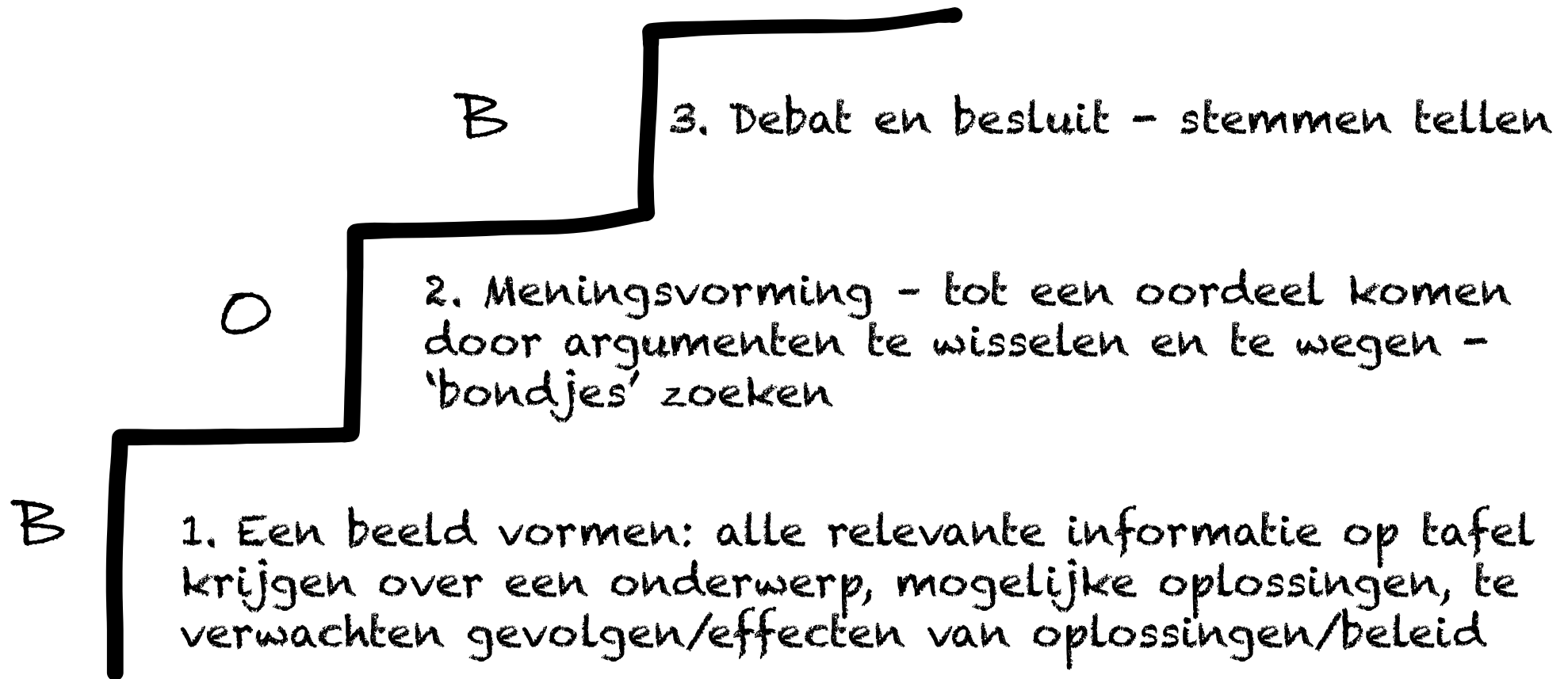
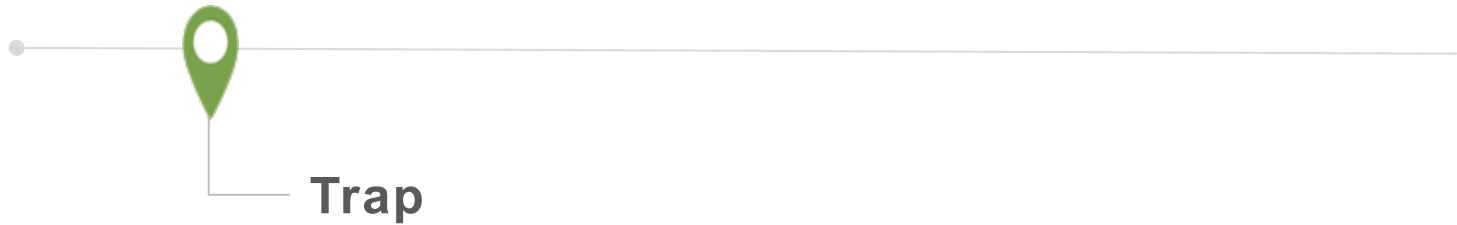
Stemmen (hamerstuk; met eventueel stemverklaring) of voortzetting debat met verantwoording standpunt (besprekstuk) en daarna stemmen

Raadsvergadering
(kleine gemeenten)

Raadsvergadering
(situatie Arnhem)

Huis met (raads)kamers

3. Debat en besluit - stemmen tellen

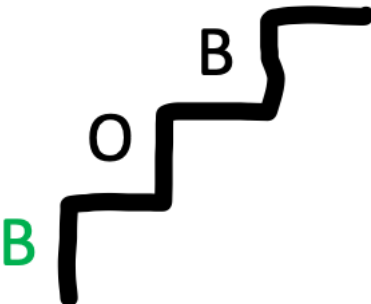
2. Meningsvorming - tot een oordeel komen door argumenten te wisselen en te wegen - 'bondjes' zoeken

1. Een beeld vormen: alle relevante informatie op tafel krijgen over een onderwerp, mogelijke oplossingen, te verwachten gevolgen/effecten van oplossingen/beleid

Informatiefase

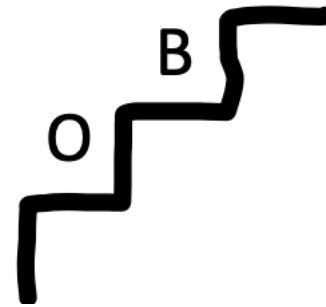
- Insprekers (5 min - vragen stellen)
- Technische briefing (ambtenaren presenteren - daarna vragen stellen)
- Rondetafelgesprek (voorstellen, pitch, open gesprek)
- Expertmeeting, hoorzitting, etc.

-
- Geen portefeuillehouder(s) - mogen wel toekijken
 - Geen OMA (oordeel, mening advies)

Voorbeeld informatiefase

B

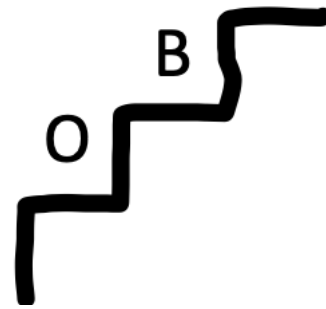
Titel/onderwerp: Transitievisie warmte

Voorgesteld resultaat van de bespreking	Start en afronding van de informatieve fase			
Spreekrecht publiek	Ja			
Behandeladvies	<u>Informatieve fase:</u> 1. Technische briefing Omdat het een technisch raadsvoorstel betreft wordt voorafgaand aan het rondetafelgesprek de mogelijkheid geboden om mondeling technische vragen te stellen. Voor de beantwoording zijn twee ambtelijke experts en een expert vanuit Berenschot aanwezig. 2. Rondetafelgesprek Op dit moment hebben zeven deelnemers zich aangemeld voor een rondetafelgesprek over dit onderwerp. Tijdens het rondetafelgesprek krijgen de deelnemers twee minuten om zich voor te stellen en de belangrijkste boodschap over te brengen. Vervolgens krijgen de fractievertegenwoordigers de gelegenheid om vragen aan de insprekers te stellen via een open gesprek.			
Bijlagen				
Raadsvoorstel "Transitievisie Warmte"				
Bijlage 1: Transitievisie warmte gemeente Arnhem, met bijlagen 1 en 3				
Bijlage 2: Warmtenetstrategie en rolbepaling gemeente Arnhem (Berenschot, september 2021) met 6 sub-bijlagen				

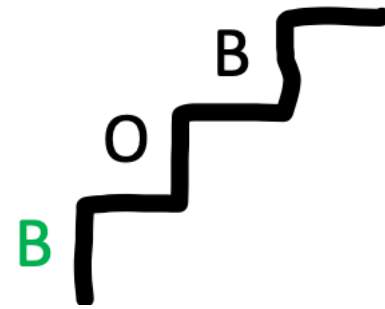
Voorbeeld informatiefase

B

Titel/onderwerp: **Transitievise warmte**

- Deelnemers rondetafelgesprek
- **Schriftelijke inbreng van de Arnhemse Bomenbond**
- **Schriftelijke bijdrage van dhr. H. Velvis - Hoogkamp Energie**
- **Schriftelijke bijdrage van dhr. C. Vogelaar - Liander**
- **Schriftelijke bijdrage van dhr. D. Meijer - Firan**
- **Schriftelijke inbreng van mw. M. Spaander**
- **Schriftelijke inbreng van mw. E. Karis**
- **Nazending van de heer Vogelaar van Liander**
- **Presentatie rondetafelgesprek Transitievise Warmte**
- **Behandelresultaat 1 december 2021, informatieve behandeling**

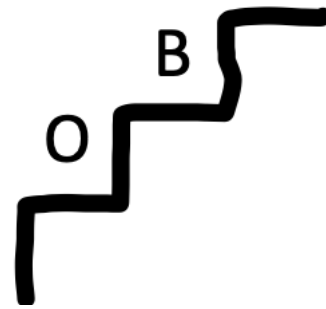

welke (typen) vragen horen in de
informatiefase, in gesprek dus met
ambtenaren/(ervarings-)
deskundigen, insprekers, etc.

Informatiefase: detective of onderzoeksjournalist (1H5W)

B

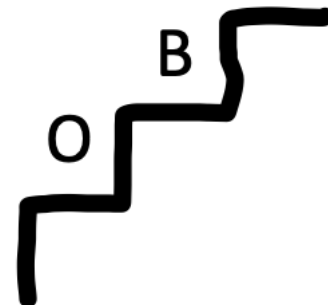
- ☐ Hoe ...
- ☐ Wat ...
- ☐ Wie ...
- ☐ Waar ...
- ☐ Wanneer ...
- ☐ Waarom ...

Informatiefase: geen mening!

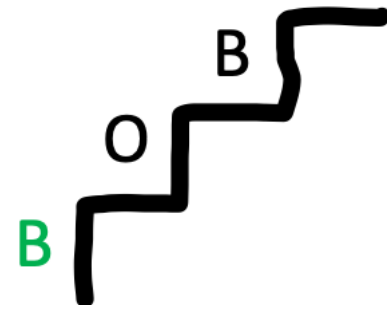
B

- Raadsvoorstel plaatsing windturbines Arnhem
- Slechts één locatie komt in aanmerking (waar het landschappelijk, maatschappelijk, technisch en financieel mogelijk is)
- Voorstel: plaatsing 4 windturbines en beschikbaar stellen voorbereidingskrediet van € 1 mln

Informatiefase: geen mening

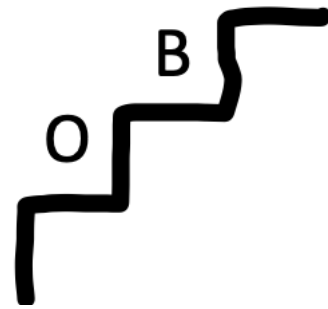
- Jouw fractie is fel tegen het plaatsen van windmolens (op land althans). Kan deze vraag in de informatiefase:

‘Mijn fractie is tegen het plaatsen van windturbines – dat is geloof ik geen geheim. Welke alternatieve manieren van duurzame energieopwekking zijn voorhanden en hebben die opties op tafel gelegen, en waarom is – klaarblijkelijk – niet voor een van die alternatieven gekozen?’

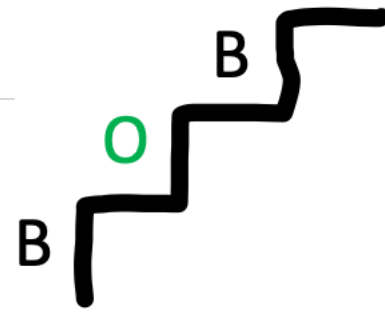
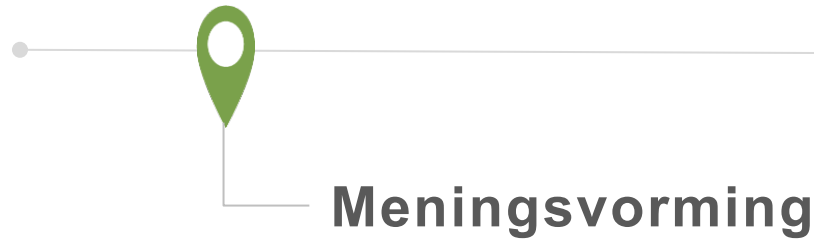
ADVIES over procesvervolg

B

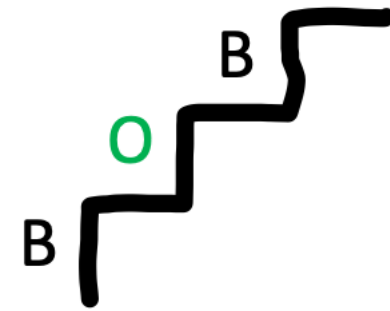
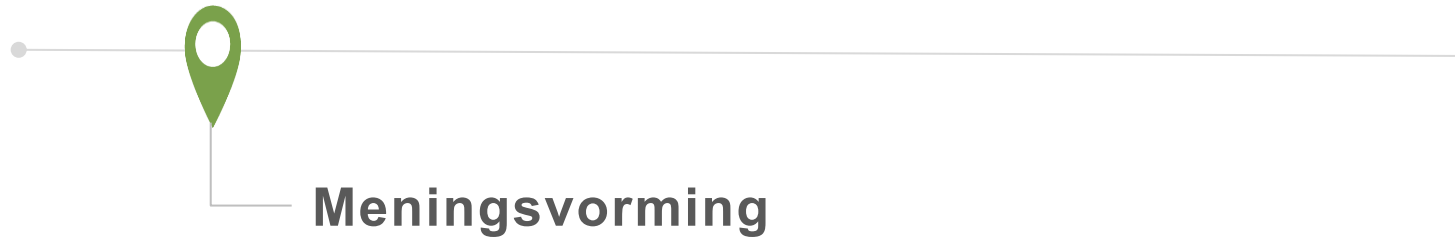
❑ Naar meningsvorming 1

Soms blijft het in de beeldvorming

Wat is meningsvorming?

- ☐ Vragen stellen aan college om daarna een mening te kunnen vormen
- ☐ Debatteren - standpunten geven en in debat
- ☒ Dialoog - voorlopige standpunten - wikken en wegen - samen zoeken

- ☐ ‘Wij zijn (voorlopig) voor, omdat ...’
- ☐ ‘Wij zijn (voorlopig) voor, mits ...’
- ☐ ‘Wij zijn (vooralsnog) tegen, omdat ...’
- ☐ ‘Wij zijn (vooralsnog) tegen, tenzij ...’
- ☐ ‘Wij hebben nog één, twee, heel veel vragen aan het college voordat ...’

Vorbereiding fractie = successleutel

Met die antwoorden op zak - welke noodzakelijke vraag resteert!

Hebben we vragen? Eerst zoveel mogelijk ambtelijk-technisch

Belangrijk punt voor ons? Gaan we naar bespreking toe? Hebben we hier al een (voorlopig) standpunt over?

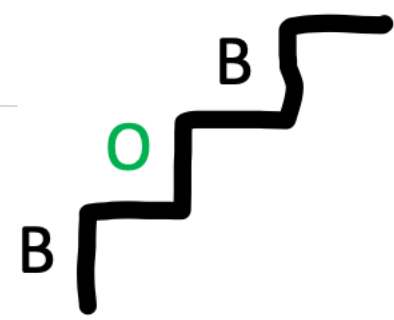

Vragen stellen ...

- ☒ Noodzakelijke vragen
- ☐ Luie vragen (associatieve vragen)
- ☐ Leuk-om-te-weten-vragen
- ☐ Reclame vragen
- ☐ Confronterende vragen
- ☐ ...

Meningsvorming 1

- 1^e termijn
- Politieke vragen (eventueel) en voorlopige mening geven

- Reactie college

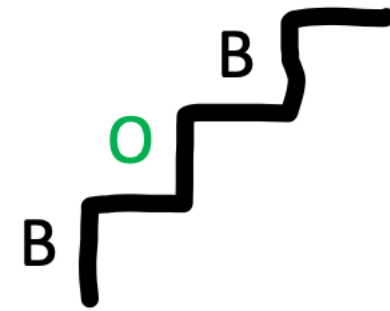
- 2^e termijn fracties onderling

- Reactie college

- Procesvervolg

- Wel portefeuillehouder(s)

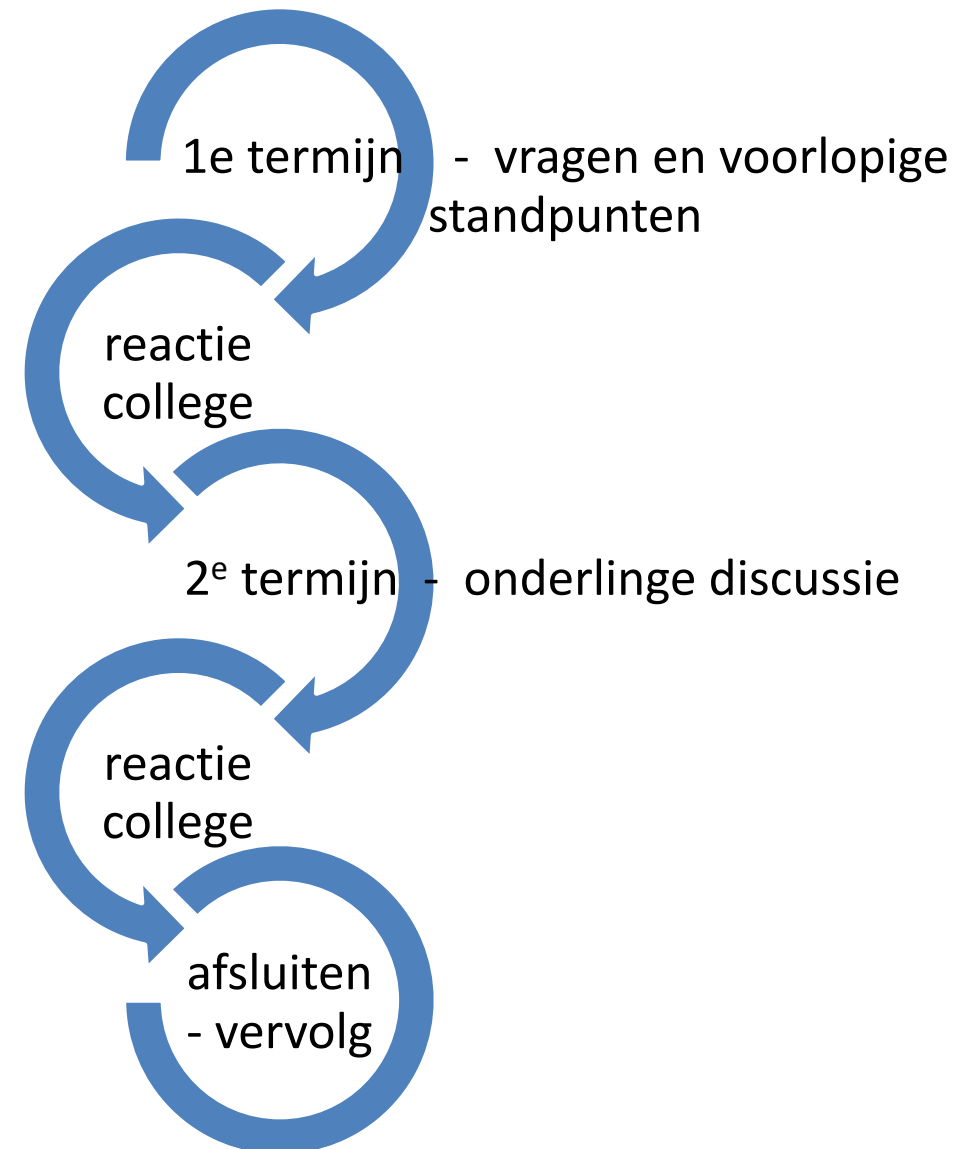
- Wel OMA (voorlopig oordeel, voorlopige mening en advies aan college en over vervolg)

14 fracties

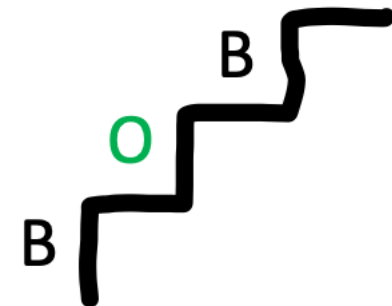
1 of 1,5 uur

Dus ...

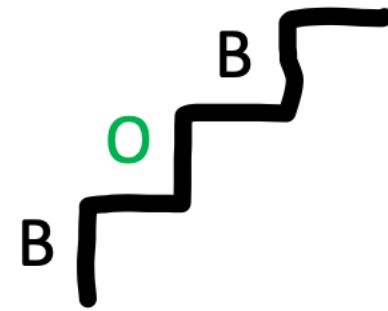
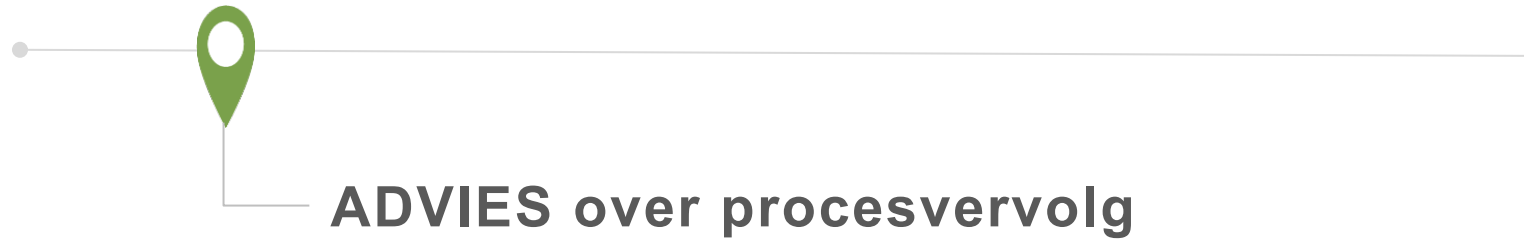

Soms vervolg/voortzetten M1

Titel/onderwerp: **Ontwikkelperspectief Kronenburg**

Voorgesteld resultaat van de bespreking	Afronding van de meningsvormende (M1) fase en besluit over vervolgbehandeling.
Spreekrecht publiek	Nee
Behandeladvies	Op 17 november 2021 is een start gemaakt met de M1 en heeft de raadskamer haar eerste termijn afgerond. Daarom wordt de volgende vergaderorde voorgesteld: <u>Vergaderorde M1</u> - Gestart wordt met de eerste termijn van de portefeuillehouder. - Vervolgens krijgt de raadskamer een tweede termijn, gevolgd door een tweede termijn van de portefeuillehouder. - Interrupties (in de vorm van een korte vraag of opmerking zonder inleiding) zijn in alle termijnen toegestaan. Zoals altijd kan de voorzitter interrupties beperken. Uitkomst van de Meningsvormende (MI) behandeling kan zijn: 1. Partijen zijn het eens, het voorstel wordt doorgeleid naar de besluitvormende fase 2. Partijen zijn het niet (volledig) eens en overwegen moties en/of amendementen. Het voorstel wordt doorgeleid naar de fase Meningsvorming 2, waar deze besproken zullen worden.

- ☐ (Soms) vervolg in meningsvorming 1
- ☐ Naar meningsvorming 2
- ☐ Hamerstuk in raadsvergadering
- ☐ Debatstuk in raadsvergadering

Soms 'stemmen' over voortzetten M1 of naar M2 - gewogen stemming

Over mores gesproken: via de voorzitter ..

“Ten eerste wordt de voorzitter zo steeds in het debat betrokken; jij bent het die de discussie in goede banen leidt, dus je moet ook echt een duidelijke en zichtbare rol spelen. En dat gebeurt vanzelf als je steeds wordt aangesproken. De tweede reden is dat het de scherpe kantjes van een discussie afhaalt. “Mevrouw de voorzitter, ik vind dat de heer Van Puffelen raaskalt.” klinkt toch heel anders dan: “Van Puffelen, je raaskalt!” Een prima manier dus om de emoties te reguleren.”

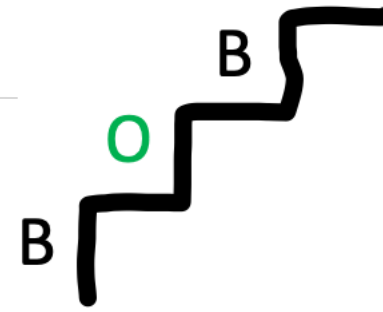
Gerdi Verbeet, oud-voorzitter Tweede Kamer in het boek *Voorzitter! De kunst van voorzitten zonder hamer* (2014)

Laat iedereen altijd spreken via de voorzitter.

Omdat je de touwtjes in handen wilt houden en omdat de orde van de vergadering er om vraagt.

Meningsvorming 2: moties en amendementen

- Toelichting indiener

- Fracties: stellen vragen aan indiener en/of geven mening

- Poho reageert

- Voortzetting discussie

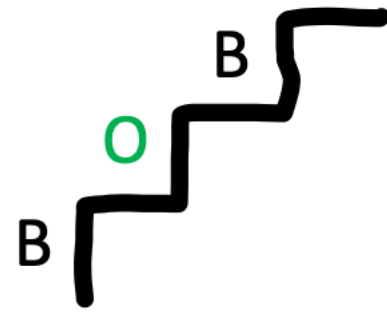
- Poho tot slot (eventueel)

- Wel portefeuillehouder(s)

- Wel OMA (voorlopig oordeel, voorlopige mening en advies aan college en over vervolg)

ADVIES over procesvervolg

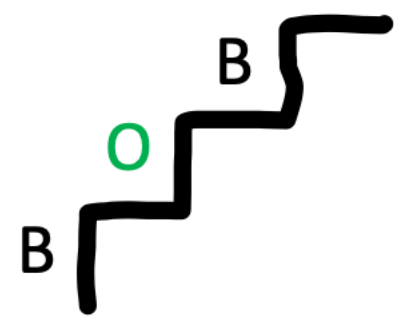

- ☐ (Soms) voortzetten meningsvorming 2
- ☐ Debatstuk in de raad

Soms stemmen over voortzetten M2 of door naar debat in de raad - gewogen stemming

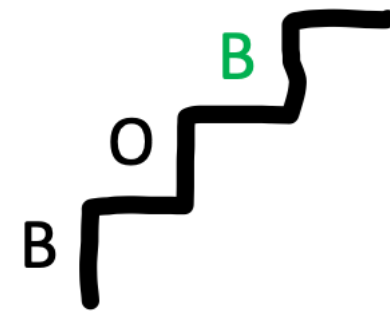
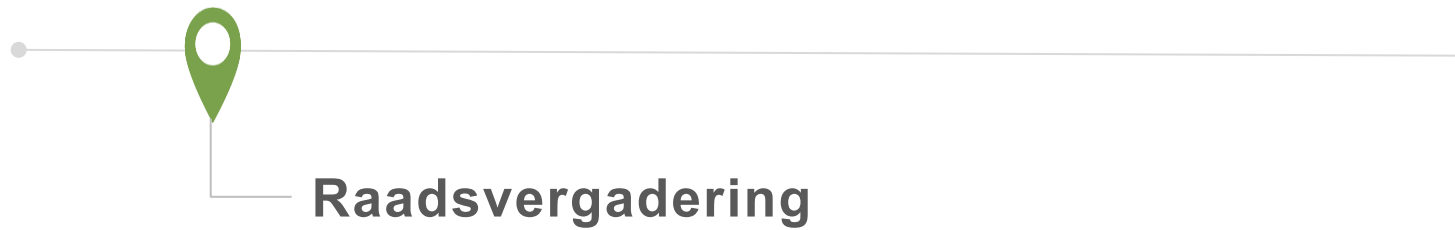
Interrupties in meningsvorming 1 en 2

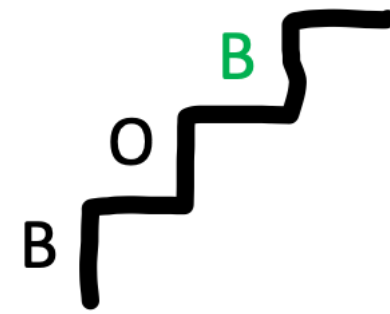
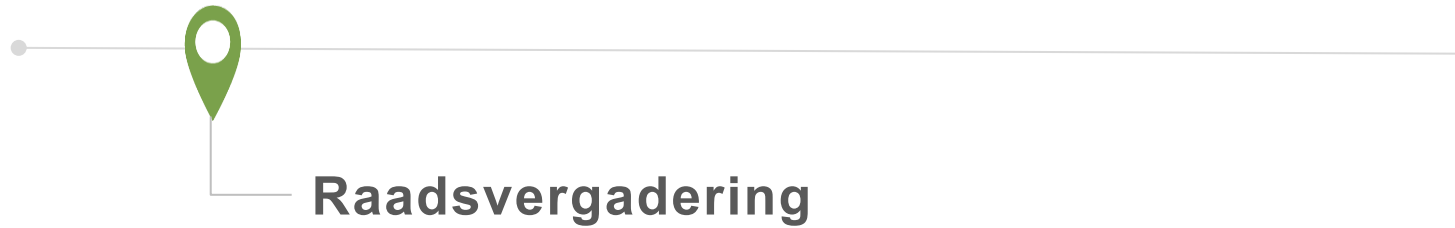
- Korte vraag
- (meestal) of
- opmerking (soms)
- zonder inleiding

- Geen recht!

- Voorzitter bepaalt
- of en hoeveel

- Spreken vanaf spreekgestoelte.
- Woord vragen en krijgen.
- Ten hoogste twee termijnen, tenzij de raad anders beslist.
- Een lid mag in een termijn niet meer dan eenmaal het woord voeren over hetzelfde onderwerp of voorstel, tenzij de raad anders beslist.

- Spreektijden: basispreektijd van 10 minuten per fractie voor de eerste raadszetel. Daarbovenop 1 minuut voor elke volgende zetel.
- College: 40 minuten spreektijd
- Voorzitter en leden kunnen voorstel doen de spreektijden aan te passen

Debat in de besluitvorming
(raadsvergadering)

